

**THEODOR AMAN,
190 DE ANI DE LA NAȘTERE**

THEODOR AMAN, "190 ANNIVERSARY"

Abstract: *The article states the essential data related to Theodor Aman's activity, the first academic painter, the promoter of modernity in Romanian art. It also presents postages, containing four stamps and two "first day" envelopes, which hold reproductions of paintings by Theodor Aman, who was considered until the end of his life the best painter - Romanian engraver.*

Keywords: *Romfilatelia, painter, stamps, art, painting*

Romfilatelia acordă o atenție deosebită unor evenimente legate de aniversările unor personalități de primă mărime a culturii din România.

Recent, în data de **24 martie 2021**, a introdus în circulație o emisiune de mărci poștale dedicată Artelor plasice românești și aniversării unuia dintre cei mai faimoși artiști români: **THEODOR AMAN, 190 ani de la naștere.**

Theodor Aman (1831-1891) s-a născut la Câmpulung (Argeș), într-o familie de negustori bogați de origine macedoneană. Mama pictorului era de origine greacă, se numea Despina și se născuse la Paris. Aman a urmat cursurile Școlii din Craiova, unde a luat lecții de desen la clasa prof. Constantin Lecca, după care a urmat cursurile Colegiului „Sf. Sava” din București, la clasa prof. Carol Wallenstein.

În perioada anilor 1850-1857, se stabilește la Paris, unde studiază pictura cu Michel Martin Drolling și Francois Edouard Picot.

Theodor Aman, împreună cu Gheorghe Tattarescu, au întemeiat în data de 5 oct. 1864 Școala de Arte Frumoase din București.

Muzeul „Theodor Aman” a fost primul muzeu de artă din București, ce s-a deschis oficial la 16 iunie 1908, chiar în casa în care a trăit și a creat timp de 22 de ani Theodor Aman.

Clădirea este situată pe strada Rosetti și a fost concepută și ridicată de către Aman între 1868 și 1869, el fiind și autorul proiectului de arhitectură, al decorației exterioare și interioare.

Este o clădire ecletică după tipicul neoclasic francez, concepută de la bun început să devină muzeu.

Theodor Aman este primul nostru pictor academist, promotorul modernității în arta românească, artistul reușind să acopere o paletă foarte largă, de la lucrările academiste riguroase până la exprimări pre-impresioniste sensibile și fascinante, în care rigoarea construcției este voit neglijată în favoarea sugestiei și a impresiei.

La moartea artistului, în anul 1891, casa și întreaga colecție îi revin prin testament soției, Ana Aman, care le va vinde în 1904 Ministerului Cultelor și Instrucțiunii Publice, în vederea deschiderii actualului muzeu.

Din colecție fac parte 165 de picturi în ulei pe pânză sau pe panouri din lemn, 33 de acuarele, 298 de gravuri, 62 plăci de gravură și 3 busturi. În patrimoniul muzeului se regăsesc și ustensilele de lucru ale artistului, instrumente muzicale și arme. Colecția

mai conține vase de ceramică și alte obiecte personale, care întregesc colecția de peste 1 000 de piese ale muzeului.

Această emisiune de mărci poștale cuprinde patru timbre și două plicuri „prima zi”, care conțin reproduceri după picturi realizate de Theodor Aman, pe care le prezentăm în continuare:

Struguri și mere, tablou în ulei pe pânză, realizat în perioada 1875-1880, este reprodus pe timbrul cu valoare nominală de 2 lei și reprezintă o natură statică din perioada respectivă, în care artistul este tribut ar unui stil descriptiv, abordând un naturalism exacerbat, de factură caravaggistă și se impune prin precizia execuției, prin finețea și minuțiozitatea percepției vizuale, prin sensibilitatea cu care armonizează valorile cromatice și dialogul dintre lumini și umbre.

Fig. 1. Timbrul cu **Struguri și mere**, cu valoarea de 2 lei.

Femeie în vernil este un tablou în ulei pe lemn, pictat în anul 1879 și reprodus pe timbrul cu valoare nominală de 2,20 lei. Acest tablou a fost pictat chiar în casa artistului și o reprezintă pe soția lui, Ana Aman. Lucrarea face parte din categoria lucrărilor ce pot fi asimilate unui jurnal de epocă, care ne oferă posibilitatea de a reconstitui viața cotidiană, cu atmosfera și moda vestimentară. Totodată, reprezentând și interiorul elegant cu detalii rafinate de decor.

Fig. 2. Timbrul cu **Femeie în vernil**, cu valoarea nominală de 2,20 lei.

Odaliscă este un alt tablou realizat în ulei pe pânză și este datat cu aproximație în perioada anilor 1885-1890. Această lucrare specială este reprezentată pe un timbru cu valoarea nominală de 5,50 lei. Este totuși o lucrare târzie, de profundă maturitate a artistului. Poate fi considerată pre-impresionistă în cadrul scenelor orientale ale lui Aman.

În această operă poate fi descoperit un Orient privit cu afecțiune, un Orient în care domină lirismul, calmul, melancolia și senzualitatea.

Fig. 3. Timbrul cu tabloul **Odaliscă**, cu valoarea nominală de 5,50 lei.

Vas cu trandafiri, care a fost pictat în ulei pe pânză în ultima perioadă a vieții artistului, 1890-1891. Tabloul este reprodus pe timbrul cu valoarea nominală de 19,50 lei. Fiind pictat în ultimul an de viață, este identificat cu apogeul naturilor statice ale lui Aman și aparține categoriei non-finito, concept pe care-l experimentază cu rezultate spectaculoase.

În acest caz ne aflăm în fața unei iluzii optice generate de efectul 3D indus de imaginea în care primează sugestia și demonstrează capacitatea artistului de a-și depăși contemporaneitatea.

Alte două lucrări ale artistului sunt ilustrate pe cele două plicuri „prima zi” a emisiunii filatelice:

Fig. 4. Timbrul cu tabloul **Vase cu trandafiri**, cu valoarea de 19,50 lei.

Fig. 5. Plicul „prima zi”, cu tabloul **Frații Aman**.

Prima lucrare este intitulată „Frații Aman” și reprezintă un detaliu din tabloul în ulei pe pânză, datat cu aproximație în anul 1885. Tabloul poate fi perceput ca o fotografie cu rol de memorie, în care artistul se reprezintă alături de frații săi, plecați deja din lumea celor vii. Personajele sunt redată în celebrul atelier al lui Aman, într-un moment din trecutul lor, în care se aflau fizic împreună.

Fig. 6. Plicul „ prima zi”, cu o gravură care prezintă o **Scenă rustică**.

A doua lucrare de pe al doilea plic, este o gravură în acvaforte și este realizată în 1875, intitulată „Scenă rustică”. Este executată într-o tehnică în care Aman a excelat, gravură în acvaforte, pentru care a fost primit în Societatea Acvafortiștilor de la Paris. Aman a fost considerat până la sfârșitul vieții sale cel mai bun pictor - gravor român.

Romfilatelia merită toate felicitările pentru abordarea acestei tematici dar și pentru modul cum a știut să selecteze din mulțimea de tablouri realizate de Aman, acele care să-l reprezinte mai bine pe artist pe timbrele românești.